

[Axel Kristensen.]

ganske urimeligt, naar man har saadan en Lov og Indenrigsministeren retter sig efter den og bekendtgør for Vælgerne, at et Parti er berettiget til at deltage, at man, efter at Vælgerne havde rettet sig efter en saadan Bekendtgørelse, skulde kunne sige, at det alligevel ikke er et Parti. Der staar ikke et eneste Ord i Valgloven om, at dette høje Ting kan tage Stilling til, hvad der er et Parti, og hvad der ikke er et Parti.

Der staar i § 51, Stk. 1:

„Bliver Afstemningen

kendt ugyldig“,

det vil altsaa sige, at hvis dette høje Ting bliver overbevist om, at de Regler, der findes for Afstemningen, ikke er fulgt, og at Afstemningen herefter er ugyldig, kan man underkende Valget og forlange en Omregning eller et nyt Valg efter ganske bestemte Regler. Dette høje Ting har altsaa overhovedet ikke nogen Mulighed for at tage Stilling til, om et Parti, anmeldt af 10 000 Vælgere, er et Parti eller ej; det er paa Forhaand fastslaaet i Valgloven, at det er det. Naar de paagældende Forskrifter er opfyldt, er dette Ting pligtig til at anerkende dem, der saaledes er valgt.

Jeg skal derfor paa mit Partis Vegne anbefale, at dette høje Ting godkender Valget af Grosserer Anker Lau i Østre Storkreds, København, Professor J. N. Brønsted i Vestre Storkreds, København, og Læge Frk. Kirstine Ladefoged Jensen i Søndre Storkreds, København.

Kristen Amby: Mit Parti kan ganske tilslutte sig de almindelige Betragtninger, den ærede Ordfører gjorde gældende vedrørende det, der var at indvende mod, hvad der er foregaaet ved Valget, og den Indstilling, som Ordføreren fremførte paa Udvalgets Vegne. Jeg skal imidlertid komme med nogle faa Betragtninger vedrørende det Problem, der er opstaaet ved, at to Mindretal fremkommer med hver sin Indstilling med Hensyn til visse Medlemmers Godkendelse.

Der skal nu for det første ikke være nogen Tvivl om, at det Parti, jeg tilhører, fortsat mener, hvad vi mente før Valget — og dengang gav Udtryk —, nemlig at Dannelsen af et nyt Parti, der alene har til

Formaal at ophæve Valglovens Bestemmelser om, at Partier, der ved Kreds- og Amtsmandater har opnaaet det Antal Mandater, deres Stemmetal berettiger dem til, ikke kan faa Del i Tillægsmandater, strider mod Valglovens Mening og Hensigt. Dette mener vi fortsat. Og til Slut skal jeg ogsaa give præcist Udtryk for, hvad vi mener der i saa Henseende nu bør foretages.

Man kan da finde det ejendommeligt, at vi hører til det Mindretal, der mener at burde godkende de omstridte Mandater. Vi gør dette, fordi vi mener ikke at kunne gøre andet. Der er nemlig i Valgloven givet ganske bestemte Forskrifter for, hvad man betragter som et Parti, det vil sige negative Forskrifter. Der staar i Valglovens § 24, at der er to Maader, hvorpaa man kan anmelde et Parti: et Parti kan anmeldes af et Medlem af Folketinget til Folketingets Formand, der skal viderebringe Anmeldelsen til Indenrigsministeren, og dernæst kan 10 000 Vælgere 10 Dage før Valgets Afholdelse meddele Indenrigsministeren, at de agter at deltage i Valget som et nyt Parti.

Allerede før Valget, den 3. Oktober, oplyste jeg, at man tidligere havde været opmærksom paa hele dette Problem: hvad er et Parti? og om det ikke var rimeligt, at Loven paa den ene eller den anden Maade fastslog objektive Kriterier for, hvornaar en Gruppedannelse kunde være Parti i Valglovens Forstand. Man gik i sin Tid saa langt, at Indenrigsminister Rode i sit Valglovsforslag, der blev fremsat her i Tinget den 18. November 1919, foreslog, at hvis der i Folketinget skete en Gruppedannelse, der vilde opfatte sig som et Parti, skulde et Udvalg af Medlemmer af Folketinget afgøre, hvorvidt denne Gruppedannelse var af en saadan Karakter, at den kunde betragtes som Parti. Dette Forslag gik igennem i Folketinget, men det faldt i Landstinget. Der staar ingen Motivering i de Papirer, der er tilgængelige, for, hvorfor det faldt, det blev stemt ud ved et Ændringsforslag i Landstinget, idet det gik sammen med en hel Del andre Paragraffer, der udgik. Men to Medlemmer, daværende Landstingsmand Piper og nuværende Landstingsmand Steincke, gjorde nogle Bemærkninger dertil, og dernæst gjorde det daværende Medlem af Lands-